

AMERIKA, AMERICA

over emigranten naar de Verenigde Staten van Amerika
een serie artikelen door **Willem Keeris**

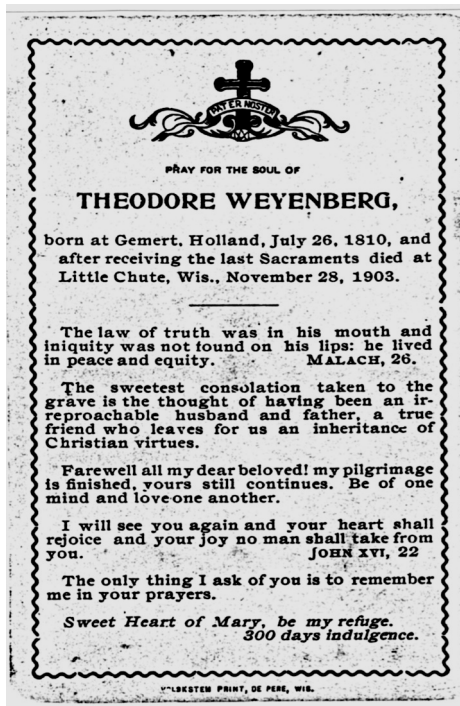
Deel XVI, Van de Weijenberg, deel 2.

Vorige keer hebben we gezien dat 26 leden van de 'van de Weijenberg' familie de oceaan overstaken om in Amerika een nieuw leven te beginnen. Deze keer beknopt de lotgevallen van deze emigranten die in Amerika al snel de naam 'Weyenberg' gingen gebruiken.

Theodorus vertrok in 1849 met zijn vrouw Maria Hendriks en hun zeven kinderen, allemaal jongens, vanuit Beugen. In Amerika zijn geen kinderen meer geboren. Na eerst een jaar in Brown County te hebben gewoond, verhuisde het gezin, en gingen ze wonen in de buurt van Little Chute. Zijn ongetrouwde zoon Wilhelmus, geboren in 1838 in Beugen, overleed daar al in 1867, 28 jaar oud. Zijn andere kinderen trouwden, vier met een Nederlands meisje. Twee kinderen verhuisden op latere leeftijd naar Nebraska. Zijn vrouw overleed in 1882 en Theodorus zelf in 1903, op 93-jarige leeftijd. Ze zijn allebei begraven in Little Chute.

Samen met Theodorus en zijn gezin, ging in 1849 ook zijn vrijgezelle broer Hermanus. Hermanus is later nog terug geweest

in Nederland en hij vertrok eind 1855 weer naar Amerika. Hij reisde toen aan boord van de 'Aurora', die vertrok uit Liverpool en op 8 december 1855 aankwam bij het vier maanden eerder geopende

Castle Garden in New York. Hermanus overleed in 1863 in Green Bay, 41 jaar oud, niet getrouwd.

Ook Martinus en zijn vrouw Petronella Ebbers reisden in 1849 met Theodorus en Hermanus mee. Ze vertrokken met hun drie kinderen vanuit Oeffelt met bestemming Green Bay. Waarschijnlijk was Petronella al weer in verwachting. Hun ruim 2½ jarig zoontje Jacobus is de enige 'van de Weijenberg', die de overtocht niet overleefde. Het gezin woonde eerst enige tijd in de omgeving van Green Bay, waar hun vierde kind, Jacobus geboren werd, genoemd naar zijn vroeg overleden broertje. Later verhuisde het gezin naar Freedom. In totaal waren er tien kinderen, waarvan er zes trouwden, twee met een Nederlands meisje. Petronella Ebbers overleed in 1895 in Freedom, waarna Martinus aldaar in 1902 hertrouwde met Megchelina Timmers, geb. in 1832 in Berlicum en weduwe van Henricus Swinkels uit Woensel, die in 1854 met zijn gezin emigreerde. Zij was eind 1852 vanuit Berlicum met haar ouders en andere kinderen geëmigreerd en hadden de overtocht gemaakt aan boord van de *'Isaac Webb'*, die vertrokken was uit Liverpool en op 4 februari 1853 aankwam in New York. Martinus overleed in 1906 en zijn tweede vrouw in 1916. Ze zijn begraven in Freedom, net als Petronella Ebbers.

Het jongste kind van Martinus en Petronella was Johanna Weyenberg. Zij trouwde in 1893 in Freedom met Samuel Van Camp, wiens moeder uit Nederland kwam. Samuel en Johanna kregen acht kinderen. Op zaterdagavond 11 mei 1940 werden moeder Johanna, weduwe, 77 jaar oud, en zoon William, vrijgezel, 31 jaar oud, op

brute wijze vermoord met een jachtgeweer in hun huis net buiten Freedom. Ondanks jarenlang onderzoek, werd(en) de dader(s) nooit gevonden.

KILLED IN DOUBLE MURDER

De volgende die vertrekt is Hubertus met zijn zwangere vrouw Petronella Willems en hun drie kinderen. Ze vertrokken in 1853 vanuit Wanroij en streken neer net ten noorden van Little Chute. Daar werden nog zes kinderen geboren, waarna het gezin circa 1865 verhuisde naar Harrison, ten zuiden van Little Chute, waar nog twee kinderen geboren werden.

Van de elf kinderen zijn er acht getrouwd, twee met een Nederlands meisje. Toen de meeste kinderen het huis uit waren, verhuisde het echtpaar naar Appleton en in circa 1892 naar De Pere, waar ze in een klein huisje tegenover de kerk woonden. Daar overleed Petronella in 1892. Haar man volgde haar in 1908, 92 jaar oud. Ze werden beiden begraven in De Pere.

Dochter Petronella trouwde met Egbertus Versteegen uit Zeeland, neef van Arnoldus; ze kregen geen kinderen, maar adopteerden een 1-jarig kind, Helen Bonner-Versteegen.

De zonen Martinus (geb. in Wanroij) en

Wilhelmus (geb. in Little Chute) begonnen in 1882 in Appleton een schoenenwinkel, die ze in 1885 verhuisden naar Chippewa Falls in het westen van Wisconsin.

De dagelijkse leiding had Wilhelmus (William); Martinus bleef met zijn gezin in Appleton wonen en was vooral financier en adviseur. In 1895 werd begonnen met het maken van schoenen en in 1897 kwam de zoon van Martinus, Frank Weyenberg, naar Chippewa Falls om bij zijn oom te gaan werken. In 1900 werd de fabriek verhuisd naar Milwaukee, maar er rezen problemen tussen Martinus en William. De laatste ging terug naar Chippewa Falls en begon weer een schoenfabriek. Frank kreeg de leiding over de fabriek in Milwaukee die hij uitbouwde tot een schoenen imperium, de *'Weyenberg Shoe Manufacturing Company'*. Later is er een door hem gefinancierde bibliotheek naar hem vernoemd.

In 1856 emigreerde op 71-jarige leeftijd, de *pater familias* Henricus met zijn derde vrouw Eerke Gooren en hun drie jongste kinderen. Ze gingen wonen in de buurt van Little Chute. Zoon Melchior overleed al het volgend jaar, 18 jaar oud. De beide dochters trouwden met Nederlandse jongens, Johanna met Johannes Coenen uit Zeeland en Anna met Johannes Willemsen uit Ubbergen. Beiden waren in 1848 met hun ouders geëmigreerd. Eerke overleed in 1863 in Little Chute waarna Henricus ging wonen bij een van zijn dochters in de buurt van De Pere. Daar overleed hij in 1870.

Als laatste emigreerde Reinier. Hij maakte de overtocht in 1857. Na wat omzwervin-

Hubertus en Petronella Willems

gen kwam hij in De Pere terecht. Daar oefende hij diverse beroepen uit: onder andere winkelier, koopman, verzekeringsagent en vrederechter. Ook was hij makelaar; hij verkocht grondstukken in een groot gedeelte van Amerika. Hij was getrouwd met Susanne Walsh uit Canada, de weduwe van Francis Rosencrans, die in de *Civil War* overleed. Reinier overleed in 1909 in De Pere en werd daar begraven. Zijn vrouw overleed in 1928. Reinier had geen kinderen maar 'adopteerde' een 5-jarig weesmeisje van een bevriend gezin, Carolina Magtilda (Carrie) Marcott.

Meer weten?

Bernie Tolzman, *Frank Weyenberg Library* (Mequon, 2002)